

AANGENOMEN TEKSTEN

P9_TA(2023)0078

Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid 2023

Resolutie van het Europees Parlement van 15 maart 2023 over het Europees semester voor economische beleidscoördinatie 2023 (2022/2150(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 121, lid 2, en artikel 136,
- gezien Protocol nr. 1 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het VWEU betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie,
- gezien Protocol nr. 2 bij het VEU en het VWEU betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid,
- gezien het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie,
- gezien de Overeenkomst van Parijs in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen,
- gezien Richtlijn 2011/85/EU van de Raad van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten¹,
- gezien Verordening (EU) nr. 1177/2011 van de Raad van 8 november 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1467/97 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten²,
- gezien Verordening (EU) nr. 1173/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 inzake de effectieve handhaving van het begrotingstoezicht in het eurogebied³,
- gezien Verordening (EU) nr. 1174/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende handhavingsmaatregelen voor de correctie van

¹ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 41.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 33.

³ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 1.

buitensporige macro-economische onevenwichtigheden in het eurogebied¹,

- gezien Verordening (EU) nr. 1175/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid²,
- gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden³,
- gezien Verordening (EU) nr. 472/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende de versterking van het economische en budgettaire toezicht op lidstaten in de eurozone die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit⁴,
- gezien Verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone⁵,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting⁶ (de “verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat”),
- gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (de “RRF-verordening”)⁷,
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 mei 2020 getiteld “Het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie” (COM(2020)0456),
- gezien de mededeling van de Commissie van 2 juni 2021 getiteld “Coördinatie van het economisch beleid in 2021: COVID-19 overwinnen, het herstel ondersteunen en onze economie moderniseren” (COM(2021)0500),
- gezien de mededeling van de Commissie van 4 maart 2021 getiteld “Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten” (COM(2021)0102),
- gezien het sociaal engagement van Porto van 7 mei 2021 van de Raad, de Commissie, het Parlement en de sociale partners,
- gezien de beoordeling van het Europees Begrotingscomité van 16 juni 2021 van de

¹ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 8.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 12.

³ PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

⁴ PB L 140 van 27.5.2013, blz. 1.

⁵ PB L 140 van 27.5.2013, blz. 11.

⁶ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1.

⁷ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

begrotingskoers die in 2022 voor de eurozone passend is,

- gezien zijn resolutie van 10 juni 2021 over de standpunten van het Parlement over de lopende beoordeling door de Commissie en de Raad van de nationale plannen voor herstel en veerkracht¹,
 - gezien zijn resolutie van 13 november 2020 over het investeringsplan voor een duurzaam Europa – financiering van de Green Deal²,
 - gezien de conclusies van het Europees Begrotingscomité van 26 oktober 2022,
 - gezien zijn resolutie van 8 juli 2021 over de herziening van het macro-economische wetgevingskader voor een betere impact op de reële economie van Europa en een grotere transparantie van de besluitvorming en democratische verantwoordingsplicht³,
 - gezien de mededeling van de Commissie van 9 november 2022 getiteld “Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten” (COM(2022)0583),
 - gezien de mededeling van de Commissie van 22 november 2022 getiteld “Jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023” (COM(2022)0780),
 - gezien het verslag van de Commissie van 22 november 2022 getiteld “Waarschuwingmechanismeverslag 2023” (COM(2022)0781) en de aanbeveling van de Commissie van 22 november 2022 voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone (COM(2022)0782),
 - gezien het voorstel voor een gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid van de Commissie en de Raad van 22 november 2022 (COM(2022)0783),
 - gezien de economische najaarsprognose 2022 van de Commissie van 11 november 2022,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Begrotingscommissie,
 - gezien de brieven van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de Commissie regionale ontwikkeling,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken (A9-0044/2023),
- A. overwegende dat het Europees Semester een belangrijke rol speelt bij de coördinatie van het economisch en begrotingsbeleid van de lidstaten, en zodoende de macro-economische stabiliteit van de economische en monetaire unie waarborgt; overwegende dat bij dit proces niet mag worden voorbijgegaan aan de doelstellingen van de Europese pijler van sociale rechten en de Europese Green Deal, noch aan andere kwesties in verband met de financiële sector en belastingen; overwegende dat het in aanmerking nemen van deze kwesties niet ten koste mag gaan van de hoofdzakelijk economische en

¹ PB C 67 van 8.2.2022, blz. 90.

² PB C 415 van 13.10.2021, blz. 22.

³ PB C 99 van 1.3.2022, blz. 191.

budgettaire focus van het Europees Semester;

- B. overwegende dat volgens de economische winterprognose van de Commissie het groeipercentage van het bruto binnenlands product (bbp) voor 2022 naar verwachting 3,5 % zal bedragen voor zowel de EU-27 als de eurozone, maar in 2023 naar verwachting zal dalen tot respectievelijk 0,9 % en 0,8 % voor de eurozone en de EU-27; overwegende dat sommige lidstaten pas in 2024 weer hun bbp van vóór de pandemie zullen kunnen realiseren, terwijl de eurozone als geheel daar al twee procentpunten boven zit; overwegende dat in de beoordeling van de ontwerpbegrotingsplannen van de lidstaten van de eurozone door de Commissie wordt gewezen op een expansief begrotingsbeleid in bepaalde lidstaten; overwegende dat in de aanbeveling van de Commissie over het economisch beleid voor de eurozone als geheel wordt gepleit voor een neutraal begrotingsbeleid voor 2023;
- C. overwegende dat de inflatie in de eurozone volgens de winterprognose van de Commissie in 2022 een piek van 8,4 % zal bereiken en vervolgens geleidelijk zal afnemen tot 5,6 % in 2023 en 2,5 % in 2024; overwegende dat de inflatie (exclusief energie en voedsel) volgens de ramingen in de prognoses van de Europese Centrale Bank (ECB) zal stijgen van 3,9 % in 2022 tot 4,2 % in 2023; overwegende dat op dit moment verwacht wordt dat de loonstijgingen het verlies aan reëel inkomen slechts gedeeltelijk zullen opvangen en geen aanhoudende loon-prijsspiraal op gang zullen brengen; overwegende dat het inflatiepercentage verschilt per lidstaat en per inkomensgroep en dat groepen met een laag inkomen er verhoudingsgewijs meer onder te lijden hebben, met name doordat de inflatie vooral het gevolg is van de prijsontwikkeling van essentiële goederen die niet kunnen worden vervangen;
- D. overwegende dat het overheidstekort volgens de najaarsprognose van de Commissie in 2023 zal stijgen tot 3,6 % van het bbp (3,7 % in de eurozone) en in 2024 zal dalen tot 3,2 % van het bbp (3,3 % in de eurozone);
- E. overwegende dat de overheidsschuldquote in de EU volgens de najaarsprognose van de Commissie eind 2022 zal dalen tot 86 % (94 % in de eurozone) ten opzichte van het historisch hoge niveau van 91,5 % in 2020 (99 % in de eurozone); overwegende dat de overheidsschuldquote in de EU naar verwachting marginaal zal dalen tot ongeveer 85 % in 2023 en 84 % in 2024 (92 % en 91 % in de eurozone); overwegende dat de hoge schuldquotes, die aanzienlijk boven de referentiewaarde van 60 % liggen, in combinatie met stijgende rentetarieven in een zeer onzekere macro-economische situatie, de houdbaarheid van de schuld op lange termijn in gevaar zouden kunnen brengen en het herstel zouden kunnen afremmen;
- F. overwegende dat de klimaatneutrale transformatie en de digitale transformatie alleen op Europees niveau kunnen slagen en dat het voor de toekomstige levensvatbaarheid van de EU van het grootste belang is om gerichte groeibevorderende investeringen op de lange termijn op een hoger niveau te stabiliseren; overwegende dat daarom tijdig een antwoord moet worden gegeven op de vraag hoe een hoger niveau van particuliere en publieke investeringen kan worden gewaarborgd, zelfs na de verwachte afloop van de herstel- en veerkrachtfaciliteit in 2026;
- G. overwegende dat de productiviteitsgroei in de EU laag blijft; overwegende dat het verbeteren van de productiviteit en het wereldwijde concurrentievermogen van de EU structurele, sociaal evenwichtige, groeibevorderende en duurzame hervormingen

vereist, alsook aanzienlijke investeringen, in het bijzonder strategische investeringen;

- H. overwegende dat de inflatie en de economische prognoses fungeren in omstandigheden van toegenomen onzekerheid; overwegende dat die onzekerheid de EU en de lidstaten ertoe noopt waakzaam te blijven en snel actie te ondernemen als risico's bewaarheid worden;
- I. overwegende dat de verschillen tussen de nationale prognoses voor de groei van het bbp, de inflatie, de werkloosheid, het overheidssaldo, de bruto overheidsschuld en de lopende rekening van de betalingsbalans laten zien dat een flexibele en op maat gesneden aanpak nodig is; overwegende dat er een duidelijk en ondubbelzinnig kader nodig is voor de succesvolle tenuitvoerlegging van de nieuwe economische governance door de lidstaten;

Economische vooruitzichten voor de EU

- 1. is bezorgd over het feit dat de EU een van de meest aan neerwaartse risico's blootgestelde geavanceerde economieën is, gezien de geografische nabijheid van Oekraïne en de grote afhankelijkheid van invoer van energie, en met name van gas uit Rusland; benadrukt dat de impact van hoge energieprijzen en inflatie leidt tot een uitholling van de koopkracht van de huishoudens en het concurrentievermogen van de industrie; neemt nota van de initiatieven van de Commissie en de Raad om dit probleem aan te pakken; herinnert eraan dat een inflatiepercentage dat het streefniveau van de ECB benadert, een voorwaarde is voor duurzame economische groei op lange termijn; benadrukt dat een vermindering van de totale vraag, in combinatie met minder gunstige financieringsvoorwaarden, zou kunnen leiden tot een scherpe daling van de investeringen en dus van de economische groei; vreest dat ook de investeringen in hernieuwbare energiebronnen en energie-efficiëntie hieronder zouden kunnen lijden, hoewel juist deze investeringen nodig zijn om de afhankelijkheid van ingevoerde fossiele brandstoffen te verminderen en de door de energieprijzen veroorzaakte inflatie te beperken;
- 2. begrijpt dat de overheidsschuldquotes de afgelopen jaren deels als gevolg van de uitzonderlijke omstandigheden zijn gestegen; onderstreept dat de overheidsschuldquotes in veel lidstaten historisch hoog zijn, hetgeen in combinatie met de stijgende rentetarieven heeft geleid tot een sterke stijging van de kosten van de schuldendienst; erkent dat adequate en voorspelbare overheidsinkomsten nodig zijn om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen in tijden van dringende investeringsbehoeften en frequente economische schokken; wijst op de verschillende opmerkingen die de Commissie in het kader van het Europees Semester heeft gemaakt over de belastingmix; onderstreept dat de lidstaten in de huidige omstandigheden ook kunnen overwegen hogere belastingen te heffen op uitzonderlijke winsten, met name van energiebedrijven die buitensporig hebben geprofiteerd van de energiecrisis; herhaalt dat stevige economische groei, een gezond begrotingsbeleid en een gezond evenwicht tussen overheidsinkomsten en -uitgaven noodzakelijk zijn om schulden uit het verleden af te bouwen, de schuld op lange termijn houdbaar te maken en de nodige begrotingsruimte te creëren om toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden;
- 3. is het eens met de opmerking van de Commissie dat de verslechterde economische omstandigheden de kwetsbaarheden en het risico in verband met de reeds bestaande onevenwichtigheden nog hebben verergerd en dat er nieuwe onevenwichtigheden

kunnen ontstaan; merkt op dat het Europees Comité voor systeemrisico's een waarschuwing heeft doen uitgaan waarin het aandringt op meer bewustwording van de risico's voor de financiële stabiliteit als gevolg van sterk dalende activaprijzen; vreest dat de huishoudens en de financiële markten nog meer in moeilijkheden kunnen raken door de stijgende hypotheekrente en de verslechtering van de aflossingscapaciteit als gevolg van de daling van het reële inkomen van de huishoudens;

4. benadrukt dat het hoofddoel van de ECB het handhaven van prijsstabiliteit is, terwijl het hoofddoel van de Unie als geheel erin moet bestaan het effect van de huidige onrust op de reële economie zoveel mogelijk te beperken en zo het welzijn van haar burgers, en met name de meest kwetsbaren, te verdedigen en haar productiestructuur, het internationale concurrentievermogen van haar ondernemingen en fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden in stand te houden, overeenkomstig artikel 3 VEU; onderstreept in dit verband het belang van adequate en gecoördineerde beleidsmaatregelen en hervormingen op begrotings-, structureel en regelgevingsgebied als aanvulling op de monetaire beleidsmaatregelen van de ECB om de inflatie te verlagen tot het streefniveau, die ook de inkomens van de huishoudens kunnen ondersteunen en gerichte tijdelijke steun kunnen bieden aan bedrijven en kmo's die te kampen hebben met knelpunten in de toeleveringsketen en hoge energiekosten; merkt op dat verdere verhogingen van de beleidsrente van de ECB of "quantitative tightening" (verkleining van het geldaanbod) lidstaten met een hoge schuldenlast onder grote druk zetten en de economische activiteit verder zouden kunnen doen krimpen;
5. is het eens met de conclusie van de Commissie dat een brede budgettaire impuls voor de economie in 2023 niet passend zou zijn; verwelkomt de oproep van de Commissie aan de lidstaten om gerichte maatregelen te nemen om het effect van de hoge energieprijzen op kwetsbare huishoudens en bedrijven te compenseren; is het met de Commissie eens wanneer zij benadrukt dat bij dergelijke maatregelen stimulansen voor energiebesparing moeten worden gehandhaafd; neemt met bezorgdheid nota van de analyse van de Commissie dat 70 % van de maatregelen die de lidstaten tot dusver hebben genomen om de economische en sociale gevolgen van de uitzonderlijke stijging van de energieprijzen op te vangen, niet op kwetsbare huishoudens en getroffen ondernemingen waren gericht en dat twee derde ervan niet voorzag in stimulansen om de vraag naar energie te verminderen; herinnert eraan dat de lidstaten zich bij de uitvoering van maatregelen ter bestrijding van de energiecrisis in sterk uiteenlopende begrotingssituaties bevinden; merkt op dat dit het risico inhoudt dat de verschillen tussen de lidstaten nog groter zullen worden naarmate de energiecrisis aanhoudt;
6. onderschrijft de aanbeveling van de Commissie dat begrotingsmaatregelen gericht moeten zijn op het bewerkstelligen van prudente begrotingsposities op middellange termijn en het waarborgen van budgettaire houdbaarheid door middel van geleidelijke consolidatie en investeringen en hervormingen die duurzame groei bevorderen;
7. wijst op de rol van het Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als cruciaal element om de burgers te beschermen en de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-pandemie te verzachten; onderstreept dat dit instrument heeft gezorgd voor macro-economische stabilisatie in de EU door middel van steun voor nationaal anticyclisch begrotingsbeleid; verzoekt de Commissie alle lidstaten aan te moedigen om hun nationale werkloosheidsuitkeringsregelingen te versterken; verzoekt de Commissie voort te bouwen op de op leningen gebaseerde SURE-ervaring voor crisissituaties

waarin nationale regelingen tijdelijk over onvoldoende middelen beschikken, zodat potentiële macro-economische stabilisatie wordt beperkt; verzoekt de Commissie rekening te houden met de opmerkingen van de Europese Rekenkamer over de uitvoering en de transparantie van het SURE-instrument;

8. is van mening dat meer Europese zelfvoorziening op energiegebied, diversificatie van energiebronnen en betere intra-Europese energieverbindingen de economie van de EU zouden versterken en de doelstellingen van de Europese Green Deal zouden helpen verwezenlijken;

Het Europees Semester en de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF)

9. wijst op het aanzienlijke effect van het instrument NextGenerationEU (NGEU) zoals geraamd door de Commissie, de ECB en het Internationaal Monetair Fonds, met name een toename van de groei van het bbp die tot wel 1,5 % hoger ligt dan zonder NGEU-investeringen, indien het instrument doeltreffend wordt uitgevoerd; benadrukt dat het merendeel van de hervormingen en investeringen, die essentieel zijn om de potentiële productieniveaus van de lidstaten op lange termijn te verhogen, nog moet worden voltooid; is het eens met de Commissie dat het versterken van het concurrentievermogen en het potentieel voor duurzame groei op lange termijn van de EU van essentieel belang blijft om bij te dragen tot economische welvaart en sociaal welzijn;
10. merkt op dat veel lidstaten te kampen hebben met structurele uitdagingen en een gebrek aan investeringen, waardoor hun groeipotentieel wordt belemmerd; benadrukt dat een evenwichtige aanpak van deze twee elementen van cruciaal belang is voor een duurzaam herstel en aanhoudende groei, en niet alleen essentieel is om de EU beter in staat te stellen de bestaande uitdagingen het hoofd te bieden, maar ook om de dubbele transitie op een duurzame en eerlijke manier tot stand te brengen;
11. wijst erop dat het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid het vastgestelde kader is voor de coördinatie van het begrotings-, economisch, sociaal en werkgelegenheidsbeleid in de hele EU, waarmee de macro-economische stabiliteit en de sociale samenhang in de EU worden gewaarborgd; herinnert eraan dat de Commissie heeft onderstreept dat het Europees Semester tot doel heeft relevante beleidsopties vast te stellen, beleidsprioriteiten te verduidelijken, beleidsrichtsnoeren te verstrekken en te zorgen voor toezicht op en follow-up van het beleid;
12. is van mening dat toekomstige hervormingen van het Europees Semester gericht moeten zijn op een transparanter en democratischer proces voor de vaststelling van beleidsdoelstellingen en de uitvoering van de beleidscoördinatie, alsook op betrokkenheid van het Parlement bij het toezicht en de controle;
13. is ingenomen met het nauwe verband tussen het Europees Semester en de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, waardoor de nationale herstel- en veerkrachtplannen moeten stroken met de relevante landspecifieke uitdagingen en prioriteiten die zijn vastgesteld in het kader van het Europees Semester, alsook met die welke zijn vastgesteld in de recentste aanbevelingen van de Raad over het economisch beleid van de eurozone voor de lidstaten die de euro als munt hebben; wijst erop dat de nationale herstel- en veerkrachtplannen een belangrijke rol spelen bij het aansturen van de hervormings- en investeringsagenda's van de lidstaten; dringt aan op een

doeltreffend toezicht op de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen; merkt op dat de aanbevelingen die buiten het toepassingsgebied van de herstel- en veerkrachtfaciliteit vallen en nog niet zijn opgevolgd, verder zullen worden gemonitord in het kader van het Europees Semester;

14. herinnert eraan dat sinds 2019 zes lidstaten landspecifieke aanbevelingen hebben ontvangen die gaan over het aanpakken van kenmerken van het belastingstelsel die agressieve belastingplanning in de hand kunnen werken; neemt er nota van dat deze lidstaten in hun herstel- en veerkrachtplannen hebben toegezegd hun belastingbeleid te hervormen om agressieve belastingplanning tegen te gaan; is ingenomen met het feit dat sommige jurisdicties al enkele van die veranderingen hebben doorgevoerd; betreurt echter de vertragingen bij de uitvoering in de andere jurisdicties; betreurt dat in de aanbevelingen van de Commissie voor 2022 slechts twee lidstaten een landspecifieke aanbeveling over belastingplanning hebben gekregen, terwijl sommige lidstaten nog helemaal geen veranderingen hebben doorgevoerd, maar niettemin geen aanbeveling hebben ontvangen;
15. benadrukt de essentiële rol die de herstel- en veerkrachtfaciliteit speelt om de Unie te helpen voorzien van de instrumenten die nodig zijn om de wereldwijde uitdagingen die voortvloeien uit de groene transitie en de digitale transformatie van de economie met succes aan te gaan; herinnert eraan dat de herstel- en veerkrachtfaciliteit niet in de plaats komt van de specifieke rol van nationale publieke en particuliere investeringen om de beleidsdoelstellingen van de EU ter zake te verwezenlijken;

Mededeling over een leidraad voor een hervorming van het EU-kader voor economische governance

16. merkt op dat de beleidsruimte die door de activering van de algemene ontsnappingsclausule wordt gecreëerd, in de huidige omstandigheden het concurrentievermogen van de lidstaten en hun economische en sociale veerkracht helpt versterken; onderschrijft de analyse van het Europees Begrotingscomité dat de voortdurende opschorting van het stabiliteits- en groeipact een schadelijk vacuüm creëert, en pleit voor een dringende herziening van het begrotingskader van de EU, die bij voorkeur vóór de deactivering van de algemene ontsnappingsclausule moet worden afgerond;
17. is ingenomen met de publicatie van de mededeling van de Commissie over een leidraad voor een hervorming van het EU-kader voor economische governance; vindt het zorgwekkend dat die vertraging heeft opgelopen; benadrukt dat er wetgevingsvoorstellen moeten worden aangenomen en uitgevoerd zolang het nog kan voordat de huidige zittingsperiode afloopt; onderstreept dat de doeltreffendheid van elk kader ook afhankelijk is van de goede handhaving ervan;
18. onderschrijft de leidraad van de Commissie wat betreft de vereenvoudiging van het kader, de verschillen in de schuldafbouwtrajecten van de lidstaten en het gebruik van een alomvattende schuldhoudbaarheidsanalyse; is verheugd over het voornemen van de Commissie om de lidstaten meer zeggenschap over de begrotingstrajecten te geven op basis van een transparant en risicogebaseerd EU-toezichtkader, waarmee stappen in de richting van meer flexibiliteit en verantwoordingsplicht worden gezet; herinnert eraan dat meer flexibiliteit voor de lidstaten hand in hand gaat met meer verantwoordelijkheid, met name wat betreft de effectieve en tijdige uitvoering van de

overeengekomen investeringen en hervormingen; merkt op dat sommige van de door de Commissie voorgestelde instrumenten het proces van economische governance ondoorzichtiger kunnen maken;

19. benadrukt dat het herziene regelgevingskader de lidstaten voldoende speelruimte moet bieden om zo nodig doortastende maatregelen te nemen om een crisis op te lossen; is van mening dat voor de uitvoering van die maatregelen geen opschorting van regelgeving door middel van ontsnappingsclausules nodig is; merkt op dat de activering van ontsnappingsclausules in de toekomst een laatste redmiddel in geval van onvoorziene omstandigheden moet blijven;
20. is verheugd dat voor nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven is gekozen als enige operationele indicator; merkt op dat deze indicator, aangezien hij met de houdbaarheid van de schuld verbonden is, ertoe kan bijdragen dat het kader transparanter en gemakkelijker te beheren wordt; vraagt dat de bepaling betreffende de boeking van investeringsuitgaven bij de berekening van de uitgaven van de lidstaten zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie over flexibiliteit binnen het stabiliteits- en groeipact van 13 januari 2015¹ ook wordt toegepast bij de berekening van de netto-uitgaven in het beoogde herziene kader voor de economische governance van de EU; is van mening dat, naast de soorten uitgaven die zijn vermeld in de mededeling van de Commissie van 9 november 2022² en die reeds voorzien in een zekere mate van structurele aanpassing van de indicator, ook investeringen in het wegwerken van macro-economische onevenwichtigheden in het kader van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden moeten worden vrijgesteld van de indicator voor de netto-uitgaven;
21. merkt op dat in de mededeling van de Commissie schuldhoudbaarheidsanalyses centraal worden gesteld in de begrotingsregels en wordt voorgesteld deze te gebruiken voor het vaststellen van de meerjarige structurele begrotingsplannen; onderstreept dat voor het gebruik van schuldhoudbaarheidsanalyses nog steeds niet-waarneembare variabelen moeten worden geraamd, hetgeen de transparantie ondermijnt en een belemmering vormt voor ownership en voorspelbaarheid, en dus ruimte laat om naar eigen goedvinden te handelen;
22. neemt er nota van dat de Commissie wegens de verschillende uitgangspunten en met het oog op het stimuleren van investeringen en hervormingen voorstelt om de lidstaten toe te staan verschillende schuldafbouwtrajecten te volgen, mits deze de groei bevorderen, procycliciteit vermijden, de houdbaarheid van de schuld verbeteren en in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de EU, met name die van de groene en digitale transitie, sociale veerkracht en strategische autonomie; wijst op de noodzaak van gemeenschappelijke criteria die er, ondanks meer landspecifieke flexibiliteit bij de schuldafbouw, voor zorgen dat alle lidstaten volgens dezelfde normen worden beoordeeld en gelijk worden behandeld, en benadrukt dat flexibiliteit in geen geval mag leiden tot een ongelijke handhaving van het algemene kader; merkt op dat de gemeenschappelijke criteria criteria moeten omvatten voor de vaststelling van de schuldafbouwtrajecten van de lidstaten; benadrukt dat de schuldafbouw op een

¹ Mededeling van de Commissie van 13 januari 2015 over het optimaal benutten van de flexibiliteit binnen de bestaande regels van het stabiliteits- en groeipact (COM(2015)0012).

² COM(2022)0583.

groeibevorderende wijze moet plaatsvinden en dat de onderliggende regelgevingscriteria moeten worden vastgesteld in verhouding tot de groei van de productie en de uitgaven van de lidstaten;

23. onderstreept dat het Europees Semester rekening houdt met het toekomstige kader voor de coördinatie van het economisch beleid; benadrukt dat deze gerichtheid op de middellange termijn er niet toe mag leiden dat noodzakelijke begrotingsconsolidatie-inspanningen te lang worden uitgesteld;
24. benadrukt dat verdere actie in de EU en in mondiale fora om belastingontwijking en -ontduiking tegen te gaan, een noodzakelijke aanvulling vormt op de hervorming van het EU-kader voor economische governance;
25. benadrukt de rol die de nationale begrotingen zullen moeten spelen bij de financiering van de dubbele transitie en bij het behoud van de strategische autonomie; neemt kennis van het voorstel van de Commissie om een Europees soevereiniteitsfonds op te richten; herinnert aan zijn standpunt ten aanzien van dit instrument, zoals verwoord in zijn resolutie van 16 februari 2023 over een strategie van de EU ter bevordering van het concurrentievermogen van de industrie, de handel en hoogwaardige werkgelegenheid¹;
26. merkt op dat het monetaire beleid als één instrument is opgezet en ontworpen, maar dat het totale begrotingsbeleid een optelsom van nationaal begrotingsbeleid is; onderstreept dat, afgezien van de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone, de coördinatie van maatregelen tot dusver beperkt is geweest en dat het niet eenvoudig is geweest rekening te houden met de situatie en de uitdagingen van de eurozone; merkt op dat het nog steeds grotendeels een open vraag is of die optelsom van nationaal begrotingsbeleid resulteert in een begrotingsbeleid voor de eurozone dat passend is en strookt met het monetaire beleid; benadrukt dat solide overheidsfinanciën het weliswaar mogelijk zouden maken dat nationale automatische stabilisatoren de lidstaten helpen om op een passende nationale begrotingskoers te raken, maar dat in de mededeling van de Commissie geen passende mechanismen worden aangereikt om ervoor te zorgen dat de feitelijke begrotingskoers van de eurozone in overeenstemming is met de aanbevolen koers; vraagt de Commissie meer te doen om een betere begrotingscoördinatie aan te moedigen;
27. verwelkomt het voornemen van de Commissie om de doeltreffendheid en de handhaving van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden te versterken als onderdeel van een bredere herziening van de begrotingsregels; neemt er nota van dat de Commissie in haar mededeling erkent dat de aanbevelingen in het kader van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden mogelijk niet stroken met de toepassing van de begrotingsregels; merkt op dat de mededeling van 9 november 2022 geen instrument aanreikt waarmee dergelijke inconsistenties kunnen worden verholpen;
28. is verheugd dat de Commissie in haar mededeling van 9 november 2022 erkent dat het handhavingsmechanisme en de correcte toepassing ervan moeten worden versterkt door gebruik te maken van een uitgebreidere reeks sancties; verzoekt de Commissie dit instrumentarium aan te vullen met een op stimulansen gebaseerde aanpak;

¹ Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0053.

29. neemt nota van de verklaring van de Commissie dat onafhankelijke begrotingsinstellingen een belangrijke rol moeten spelen in het proces van economische governance; verzoekt de Commissie de rol van het Europees Begrotingscomité in dit verband verder te verduidelijken;
30. herinnert eraan dat in het akkoord “Beter wetgeven” wordt herhaald dat het Europees Parlement en de Raad hun bevoegdheden als medewetgever op voet van gelijkheid moeten uitoefenen en dat de Commissie hen derhalve gelijk moet behandelen, met volledige inachtneming van de in de Verdragen vastgelegde bevoegdheden; herinnert eraan dat het belangrijk is dat het kader voor economische governance aan democratische verantwoordingsplicht onderworpen is; benadrukt dat het Parlement derhalve volledig moet worden betrokken bij de hervorming van het kader voor economische governance en bij de toekomstige uitvoering van de economische governance in de EU; benadrukt de rol en de verantwoordelijkheid van de nationale parlementen bij het toezicht op het gezamenlijke optreden van de nationale regeringen; vraagt dat de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid naar behoren worden geëerbiedigd;
- - ◦
31. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.